

26.8.2026

Dnro 20/06.00/2026

Viite: lausuntopyyntönnne 30.7.2026,
PSU/758/2026

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
kirjaamo.pohjois-suomi@elinvoimakeskus.fi
PL 90
90130 OULU

LAUSUNTO TIESUUNNITELMASTA VALTATIENTEN 5 PARANTAMINEN RAKENTAMALLA JALKAKÄYTÄVÄ JA PYÖRÄTIE KONTIOMÄEN KYLÄN ETELÄPUOLELLA, PALTAMO

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus on pyytänyt Kainuun liitolta lausuntoa tiesuunnitelmasta Valtatien 5 parantaminen rakentamalla jalkakäytävä ja pyörätie Kontiomäen kylän eteläpuolella, Paltamo.

Tiesuunnitelman tavoitteena on parantaa jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita ja liikenneturvallisuutta valtatiellä 5 Kontiomäen kylän ja liikenneaseman välillä.

Tiesuunnitelman mukaisten toimenpiteiden arvioidut kokonaiskustannukset ovat 0,89 M€ (MAKU-indeksi 145,0 / 2020=100), josta lunastus- ja korvauskustannukset ovat 15 000 euroa. Johto- ja laitesiiirtojen osuus kustannuksista on noin 73 040 €, joista noin 39 470 euroa tulee operaattoreiden maksettaviksi kustannuksiksi.

Kainuun liitto on antanut tiesuunnitelman laatimisen aikana lausunnon 30.1.2026.

Tiesuunnitelma

Kainuun liitto esittää käytettäväksi tiesuunnitelman sivulla 9 olevassa karttakuvassa 5 otetta Kainuun voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta (12.12.2023). Yhdistelmäkartta ja Kainuun maakuntakaavojen maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset ovat saatavilla Kainuun liiton verkkosivuilta kohdasta Aluesuunnittelu → Voimassa olevat kaavat.

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa tiesuunnitelmaan.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Martti Juntunen
maankäyttöasiantuntija

Jakelu Pohjois-Suomen elinvoimakeskus, kirjaamo

Tiedoksi Kainuun liitto, kirjaamo

Kainuun liitto
Kauppakatu 1
87100 Kajaani
040 722 0900
<https://kainuunliitto.fi>
2496992-4

Sonkajärven kunta

sonkajarvi@sonkajarvi.fi

Viite: Lausuntopyyntö 2.7.2026

Lausunto Sonkajärven Myllykankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnoksesta

Sonkajärven kunta pyytää Kainuun liiton lausuntoa Myllykankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnoksesta. Kaava-alue sijoittuu Sonkajärven pohjoisosaan Pohjois-Savon ja Kainuun maakuntien rajalle. Hankealue rajautuu etelässä osin Vierejärven kunnan rajaan ja pohjoisreunaltaan Kajaanin kaupungin rajaan. Sukevan taajama sijoittuu noin 11 kilometrin etäisyydelle hankealueesta kaakkoon. Osayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa laajimmillaan 9 tuulivoimalan rakentamisen. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on korkeintaan noin 300 metriä. Suunniteltujen tuulivoimaloiden yksikköteho on noin 7–9 MW ja kokonaisteho on arviolta noin 63–81 MW.

Tuulivoimahanke muodostuu suunnittelualueesta ja tarkasteltavasta sähkönsiirrosta. Sähkönsiirtoa varten suunnittelualueelle rakennetaan uusi sähköasema suunnittelualueen koillisosaan. Sähköaseman yhteyteen suunnitellaan sähkövarastoalueen rakentamista. Suunnittelualueella tuotettu sähkö on tarkoitus siirtää sähkönsiirron kantaverkkoon Fingrid Oyj:n suunnitteleman uuden Höyttikankaan sähköaseman kautta noin 13 km päässä suunnittelualueen pohjoispuolella. Kaavoituksen yhteydessä ratkaistaan vain suunnittelualueen sisäinen sähkönsiirto.

Lausunto osayleiskaavan luonnoksesta

Kainuun liitto toteaa, että sen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS) antama lausunto ei ole kokonaisuudessaan huomioitu ja kaava-aineistoihin ei ole lisätty tietoja voimassa olevasta ja lainvoimaisesta tuulivoimamaakuntakaavasta, vaan on mainittu ainoastaan voimassa oleva Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035. Kainuussa on voimassa kuusi maakuntakaavaa: Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun 1. vaihemaakuntakaava, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava, Kainuun tuulivoimamaakuntakaava, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030 ja Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035. Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 ei ole vielä lainvoimainen. Lisäksi maakuntahallitus on päättänyt 16.3.2026 kokouksessaan käynnistää maakuntakaavan tarkistamisen. Tarkistamisen tavoitteena on ajantasaistaa kaikki keskeiset maankäyttökysymykset pois lukien tuulivoima. Maakuntakaavan tarkistamisen tavoitevuosi on 2040.

Kainuun liitto esittää poistettavaksi kaavaselostuksessa Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan suunnittelumääräyksistä tuulivoimaloiden alueesta tv-4 Piiparinmäki sanan Kokkosuo sekä ylimääräisen numeromerkinnän (45).

Myllykankaan suunnittelualue Pohjois-Savon maakunnassa rajautuu Kainuun maakuntaan. Myllykankaan suunnittelualue sijoittuu Pohjois-Savon maakuntakaavoituksen tuulivoimapotentiaalien alueiden ulkopuolelle. Tuulivoima-alueiden suunnittelu on mahdollista myös maakuntakaavassa osoitettujen maakunnallisesti merkittävien tuulivoimapotentiaalien alueiden ulkopuolella, mikäli kyse on paikallisesti merkittävästä kokonaisuudesta ja maakuntakaavan keskeisiä tavoitteita ei vaaranneta.

Kainuun ja Pohjois-Savon maakuntien raja-alueelle on suunnitteilla useita seudullisia ja paikallisia tuulivoimahankkeita. Osayleiskaavan kaavaluonnoksen kaavaselostuksessa on tunnistettu näillä olevan yhteisvaikutuksia.

Kainuun tuulivoimamaakuntakaavoituksessa osoitettu Myllykankaan aluetta lähin tuulivoimaloiden alue on Katajamäen tv-alue Kajaanissa. Suunnittelualueen ympäristössä sijaitsee myös Kurvilanmäen alue, joka on osoitettu Pohjois-Savon maakuntakaavan tuulivoimapotentiaalisena alueena (tv-alue). Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 on esitetty tuulivoima-alueiden rajauksiin liittyvät muutokset ja perustelut. Katajamäen (tv-23) osalta aluerajaus tarkentui maakuntakaavan valmistelun aikana kaavaluonnoksesta saatujen palautteiden, suurten petolintujen selvitystietojen, ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tuotetun tiedon sekä asutukseen, suteen ja ekologisiin yhteyksiin kohdistuvien yhteisvaikutusten arvioinnin perusteella. Osayleiskaavan jatkovalmistelussa on tarpeen arvioida osayleiskaavan vaihtoehtoja ja kaavaratkaisua suhteessa maakuntakaavoitukseen siten, että maakuntakaavan keskeiset periaatteet ja tavoitteet eivät vaarannu yli maakuntarajojen. Erityisesti on tarpeen kiinnittää huomioita ekologisen verkoston toimivuuteen sekä ihmisiin, maisemaan, linnustoon (mm. suuret päiväpetolinnut), eläimistöön (mm. susi, metsäpeura) ja Talaskankaan Natura 2000 -alueeseen kohdistuviin vaikutuksiin. Kainuun liitto pitää tärkeänä, että hankkeiden jatkosuunnittelussa pyritään löytämään keinoja haitallisten vaikutusten lieventämiseksi esimerkiksi tuulivoimaloiden määrän, sijoittelun ja korkeuden avulla.

Vaikka osayleiskaavassa ratkaistaan tuulivoimapuiston sisäinen sähkönsiirto, on kuitenkin hyvä huomioida, että Myllykankaan hanke sekä useat muut eri tuulivoimahankkeet suunnittelevat sähkönsiirtoa Kainuun puolelle Vuolijoen tai uudelle Höyhtikankaan sähköasemalle. Lisäksi Kainuun puolelle on suunnitteilla myös muita teollisia hankkeita, kuten datakeskuksia, joilla on vaikutusta voimajohtoihin ja sähköasemille. Kainuun liiton koko maakuntakaava-alueita koskevan energian siirron yleisen suunnittelumääräyksen mukaan:

Energiatuotantoalueita suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energian siirtoyhteyksien järjestämiseen. Lähekkäin sijoittuvien energiatuotantoalueiden liittäminen voimansiirtoverkkoon on ensisijaisesti pyrittävä keskittämään yhteiseen johtokäytävään ja yhteispylväisiin, yhteistyössä muiden energiantuotannon hankealueiden kanssa. Energiansiirtoyhteyksiä suunniteltaessa on otettava huomioon kyseisen energiansiirtohankkeen sekä eri energiantuotanto- tai -siirtohankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologisiin yhteyksiin sekä kulttuuriperintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia.

Lisäksi datakeskusten ja tuulivoimahankkeiden samanaikainen rakentaminen voi aiheuttaa yhteisvaikutuksia liikenteeseen.

Kainuun liitto pitää tärkeänä, että tuulivoimahankkeen toteutuessa sen vaikutuksia seurataan luotettavasti ja pitkäaikaisella seurantamenettelyllä. Tarvittaessa on tärkeää ryhtyä toimenpiteisiin, joilla mahdollisia haitallisia vaikutuksia lievennetään tai poistetaan.

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa osayleiskaavan luonnoksesta.

Martti Juntunen
maankäyttöasiantuntija
suunnittelujohtajan sijainen

Sanna Nikola-Määttä
ympäristöasiantuntija

Jakelu Sonkajärven kunta

Tiedoksi Kainuun liitto kirjaamo

Kainuun liitto
Kauppakatu 1
87100 Kajaani
040 722 0900
<https://kainuunliitto.fi>
2496992-4

Lupa- ja valvontavirasto

kirjaamo@lvv.fi

Viite: LVV-U/21947/2026

Lausunto Sonkajärven Myllykankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Kainuun liitolta lausuntoa Myllykankaan tuulivoimahankkeesta. Eolus Energy Oy suunnittelee Myllykankaan tuulivoimapuistoa Sonkajärven kuntaan Pohjois-Savon ja Kainuun maakunnan rajalle. Hankealue rajautuu etelässä osin Vieremän kunnan rajaan ja pohjoisreunaltaan Kajaanin kaupungin rajaan. Myllykankaan hankealueen kokonaispinta-ala on noin 2160 hehtaaria. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on selvitetty seuraavia vaihtoehtoja.

- **VE0:** Hanketta ei toteuteta
- **VE1:** Hankealueelle rakennetaan enintään 9 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 7–9 MW.
- **VE2:** Hankealueelle rakennetaan enintään 6 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 7–9 MW.

Sähkönsiirto

- **SVE1:** Sähkönsiirto toteutetaan 110 kV ilmajohtona hankealueelta Höyttikankaan sähköasemalle. Reitin kokonaispituus on noin 13,9 kilometriä. Reitti sijaitsee pääosin Vuolijoki-Alapitkä voimajohtokäytävässä sen länsipuolella.
- **SVE2:** Sähkönsiirto toteutetaan 110 kV ilmajohtona hankealueelta Höyttikankaan sähköasemalle. Reitin kokonaispituus on noin 13,8 kilometriä. Reitti sijaitsee pääosin Vuolijoki-Alapitkä voimajohtokäytävässä sen itäpuolella.
- **SVE3:** Sähkönsiirto toteutetaan 110 kV ilmajohtona hankealueelta Höyttikankaan sähköasemalle. Reitin kokonaispituus on noin 14,4 kilometriä. Reitti sijaitsee pääosin Vuolijoki-Alapitkä voimajohtokäytävässä, 4,6 kilometriä sijaitsee uudessa maastokäytävässä.
- **SVE4:** Sähkönsiirto toteutetaan hankealueelle rakennettavan sähköaseman kautta johdonvarsiliitynnällä rakenteilla olevaan 110 kV:n Nuovuankangas-Huutokoski-johtimeen.

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Ympäristövaikutusten arviointiselostus on laaja ja selkeä kokonaisuus. Kainuun liitto toteaa, että sen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta antamaa lausuntoa ei ole kokonaisuudessaan huomioitu ja arviointiselostuksessa on edelleen virheellistä tietoa Kainuun voimassa olevista maakuntakaavoista. Kainuussa on voimassa kuusi maakuntakaavaa: Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun 1. vaihemaakuntakaava, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava, Kainuun tuulivoimamaakuntakaava, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030 ja Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035. Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 ei ole vielä lainvoimainen. Lisäksi maakuntahallitus on päättänyt 16.3.2026 kokouksessaan käynnistää maakuntakaavan tarkistamisen.

Tarkistamisen tavoitteena on ajantasaistaa kaikki keskeiset maankäyttökysymykset pois lukien tuulivoima. Maakuntakaavan tarkistamisen tavoitevuosi on 2040.

Kainuun liitto esittää poistettavaksi ympäristövaikutusten arviointiselostuksen sivulla 145 olevista tuulivoimamaakuntakaavan suunnittelumääräyksistä tuulivoimaloiden alueesta tv-4 Piiparinmäki sanan Kokkosuo sekä ylimääräisen numeromerkinnän (45).

Myllykankaan hankealue Pohjois-Savon maakunnassa rajautuu Kainuun maakuntaan. Myllykankaan alue sijoittuu Pohjois-Savon maakuntakaavoituksen tuulivoimapotentiaalisten alueiden ulkopuolelle. Tuulivoima-alueiden suunnittelu on mahdollista myös maakuntakaavassa osoitettujen maakunnallisesti merkittävien tuulivoimapotentiaalisten alueiden ulkopuolella, mikäli kyse on paikallisesti merkittävästä kokonaisuudesta ja maakuntakaavan keskeisiä tavoitteita ei vaaranneta.

Kainuun ja Pohjois-Savon rajoille on suunnitteilla useita seudullisia ja paikallisia tuulivoimahankkeita. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on tunnistettu näillä olevan yhteisvaikutuksia.

Kainuun tuulivoimamaakuntakaavoituksessa osoitettu Myllykankaan aluetta lähin tuulivoimaloiden alue on Katajamäen tv-alue Kajaanissa. Suunnittelualueen ympäristössä sijaitsee myös Kurvilanmäen alue, joka on osoitettu Pohjois-Savon maakuntakaavan tuulivoimapotentiaalisena alueena (tv-alue). Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 on esitetty tuulivoima-alueiden rajauksiin liittyvät muutokset ja perustelut. Katajamäen (tv-23) osalta aluerajaus tarkentui maakuntakaavan valmistelun aikana kaavaluonnoksesta saatujen palautteiden, suurten petolintujen selvitystietojen, ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tuotetun tiedon sekä asutukseen, suteen ja ekologisiin yhteyksiin kohdistuvien yhteisvaikutusten arvioinnin perusteella. Hankkeen jatkovalmistelussa on tarpeen arvioida eri vaihtoehtoja ja suunnitteluratkaisua suhteessa maakuntakaavoitukseen siten, että maakuntakaavan keskeiset periaatteet ja tavoitteet eivät vaarannu yli maakuntarajojen. Erityisesti on tarpeen kiinnittää huomioita ekologisen verkoston toimivuuteen sekä ihmisiin, maisemaan, linnustoon (mm. suuret päiväpetolinnut), eläimistöön (mm. susi, metsäpeura) ja Talaskankaan Natura 2000-verkoston alueeseen kohdistuviin vaikutuksiin. Kainuun liitto pitää tärkeänä, että hankkeiden jatkosuunnittelussa pyritään löytämään keinoja haitallisten vaikutusten lieventämiseksi esimerkiksi tuulivoimaloiden määrän, sijoittelun ja korkeuden avulla.

Myllykankaan hanke sekä useat muut eri tuulivoimahankkeet suunnittelevat sähkönsiirtoa Kainuun puolelle Vuolijoen tai uudelle Höyhtikankaan sähköasemalle. Jatko-suunnittelussa on hyvä huomioida, että Kainuun puolelle on suunnitteilla myös muita teollisia hankkeita, kuten datakeskuksia, joilla on vaikutusta voimajohtoihin ja sähköasemille. Kainuun liiton koko maakuntakaava-alueita koskevan energian siirron yleisen suunnittelumääräyksen mukaan:

Energiatuotantoalueita suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energian siirtoyhteyksien järjestämiseen. Lähekkäin sijoittuvien energiatuotantoalueiden liittäminen voimansiirtoverkkoon on ensisijaisesti pyrittävä keskittämään yhteiseen johtokäytävään ja yhteispylväisiin, yhteistyössä muiden energiantuotannon hankealueiden kanssa. Energiansiirtoyhteyksiä suunniteltaessa on otettava huomioon kyseisen energiansiirtohankkeen sekä eri energiantuotanto- tai -siirtohankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologisiin yhteyksiin sekä kulttuuriperintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia.

Lisäksi datakeskusten ja tuulivoimahankkeiden samanaikainen rakentaminen voi aiheuttaa yhteisvaikutuksia liikenteeseen.

Kainuun liitto pitää tärkeänä, että tuulivoimahankkeen toteutuessa sen vaikutuksia seurataan luotettavasti ja pitkäaikaisella seurantamenettelyllä. Tarvittaessa on tärkeää ryhtyä toimenpiteisiin, joilla mahdollisia haitallisia vaikutuksia lievennetään tai poistetaan.

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Martti Juntunen
maankäyttöasiantuntija
suunnittelujohtajan sijainen

Sanna Nikola-Määttä
ympäristöasiantuntija

Jakelu Lupa- ja valvontavirasto

Tiedoksi Kainuun liitto kirjaamo

Kainuun liitto
Kauppakatu 1
87100 Kajaani
040 722 0900
<https://kainuunliitto.fi>
2496992-4

Suomussalmen kunta
kunta@suomussalmi.fi

Viite: lausuntopyyntönne 27.8.2026

Lausunto Ruokapuiston asemakaavan kaavaehdotuksesta

Suomussalmen kunta on pyytänyt Kainuun liitolta lausuntoa Ruokapuiston asemakaavan kaavaehdotuksesta. Asemakaavan tarkoituksena on muuttaa yksityinen tiealue asemakaava-alueeksi, laajentaa voimassa olevan asemakaavan katualuetta siten, että se mahdollistaa kevyenliikenteen väylän rakentamisen kadun rinnalle sekä lisätä liittymäalue Kauniskankaan alueelta viitostielle. Samalla poistetaan tarpeeton Hietakankaantien katualueen varaus ja yhdistetään se jo toteutuneeseen Rosmariinintiehen. Suunnittelualue sijoittuu osin Kauniskankaan yleiskaavan alueelle. Asemakaava laaditaan oikeusvaikutteisena alueidenkäyttölain 54 §:n edellyttämien sisältövaatimusten mukaisesti. Kainuun liitto on antanut asemakaavaluonnoksesta lausunnon 8.5.2026.

Asemakaavaehdotus

Kainuun liiton antama lausunto Suomussalmen Ruokapuistontien asemakaavaluonnoksesta 8.5.2026 on otettu huomioon asemakaavaehdotuksessa. Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Sanna Nikola-Määttä
ympäristöasiantuntija

Jakelu Suomussalmen kunta, kirjaamo

Tiedoksi Kainuun liitto, kirjaamo

Kainuun liitto
Kauppakatu 1
87100 Kajaani
040 722 0900
<https://kainuunliitto.fi>
2496992-4